

“Καταγόμενος από την Αλβανίαν, εγεννήθης, ηνδρώθης και εσπούδασες επιτυχώς και ενζήλως τα ιερά Γράμματα εις την Ελλάδα, επιδοθείς και εις την εκμάθησιν ξένων γλωσσών.

Ωριμος πλέον, υπακούσας εις την θεικήν φωνήν και αγαπήσας τον Χριστόν, απεφάσισες να εγκαταλείψης τα ηδέα και τερπνά του κόσμου και να ενταχθής εις την χορείαν των ευελπίδων κληρικών της Πατριαρχικής Αυλής, εδώ εις το Μεγάλο Μοναστήρι της Ορθοδοξίας.

Και έτσι ήλθες εις την των πόλεων άνασσαν, το καύχημα τούτο των ζώντων, όπως χαρακτηρίζεται η πόλις μας. Εδοκιμάσθης επί τι διάστημα εις την Χάλκην και τώρα, «σαν έτοιμος από καιρό», ίστασαι ενώπιον του θυσιαστηρίου του πανσέπτου Πατριαρχικού Ναού, εις την σκηνήν του μαρτυρίου, διά να λάβης τον πρώτον βαθμόν της ιερωσύνης διά των χειρών του Πατριάρχου σου.

Τινές εθορυβήθησαν επί τω ακούσματι ότι ένας Αλβανός, έστω και ελληνοτραφής, χειροτονούμενος εισέρχεται εις τα ενδότερα του καταπετάσματος. Διατί όμως; Είναι ολιγώτερον Ορθόδοξοι οι Αλβανοί από τους άλλους Ορθοδόξους επειδή είναι Αλβανοί; Δεν μας είπεν ο Παύλος ότι ουκ ένι Έλλην και Ιουδαίος, βάρβαρος, Σκύθης, δούλος, ελεύθερος; Δεν εξεχριστιάνισε και εξεπολίτισεν η Εκκλησία μας η πρωτόθρονος λαούς ανά πάσαν την Οικουμένην; Δεν χωρούν μέσα εις την ευρυχωρίαν της αγκάλης της «Πάρθοι και Μήδοι και Ελαμίται» και Ουκρανοί και Γάλλοι και Φλαμανδοί και Αγγλοσάξωνες και Καρπαθορρώσσοι και Κορεάται, λαοί, φυλαί και γλώσσαι; Δεν είμεθα η οικογένεια των πανορθοδόξων; Δεν ανέστησεν εκ της τέφρας την Εκκλησίαν της Αλβανίας Έλλην Αρχιεπίσκοπος; Δεν έχομεν ήδη εις την Αυλήν του Πατριάρχου και Ουκρανούς καλούς κληρικούς;

Λοιπόν, και Αλβανός την καταγωγήν νέος, καλώς κατηρτισμένος θεολόγος δύναται να γίνη ομόσκηνος και ομοτράπεζος ημών. Είσαι φορεύς της ιεράς ελληνικότητός μας, όπως θα έλεγεν ο κορυφαίος των θεολόγων μας του παρελθόντος αιώνος π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ.

Δι' αυτό και σε χειροτονούμεν σήμερα, Υποδιάκονε Μάριε, με την συμμαρτυρίαν του αδελφού αγίου Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ιερωνύμου, ο οποίος, μαζί με άλλους εκλεκτούς Ιεράρχας εν Ελλάδι, σε γνωρίζει καλώς και σε περιβάλλει με στοργήν, εκτίμησιν και εμπιστοσύνην. Η μαρτυρία των διά σε είναι εγγήσις δι' ημάς ότι το Πατριαρχείον μας αποκτά εν τω προσώπω σου ένα άξιον νέον στέλεχος, μάρτυρα της οικομενικότητος αυτού.

Σε χειροτονούμεν και σε ονομάζομεν Ευλόγιον, με την ευχήν να έχης όλας τας ευλογίας του Θεού εις την ζωήν και εις την διακονίαν σου προς την Μεγάλην Εκκλησίαν.”

Και ο Παναγιώτατος συνέχισε:

“Αλλά, διατί επελέξαμεν το σπάνιον και εύηχον τούτο όνομα διά σε; Διά να τιμήσωμεν την μνήμην ενός διακεκριμένου Ιεράρχου της Εκκλησίας Αλβανίας, του εκ Κορυτσάς Μητροπολίτου Κορυτσάς Ευλογίου του Κουρίλα, του μαθητεύσαντος εις την

Αθωνιάδα και εδώ εις την Μεγάλην του Γένους Σχολήν και το Πανεπιστήμιον Αθηνών, της Φιλοσοφικής Σχολής του οποίου διετέλεσε σοφός και πολυγραφώτατος τακτικός Καθηγητής. Ναί! Ήτο λόγιος ο Ευλόγιος!

Ήτο και Λαυριώτης Αγιορείτης, αλλά δεν έζησε την ησυχίαν της Μονής της μετανοίας του. Λόγω του ορμητικού και μαχητικού χαρακτήρος του είχε μίαν πολυτάραχον ζωήν, υπέστη εξορίας και φυλακίσεις και ομηρίαν κατά τον Μακεδονικόν αγώνα και αργότερον κατά τα Δεκεμβριανά, εις δε την λαχούσαν αυτώ Επαρχίαν η ποιμαντορία του υπήρξε βραχυτάτη, μόλις διετής, αλλά κατ' αυτήν επολέμησε σθεναρώς τας ξενικάς θρησκευτικάς προπαγάνδας και αντετάχθη εις τον επιτόπιον εθνικισμόν, θύμα του οποίου υπήρξε και ο αγρίως δολοφονηθείς Μητροπολίτης Κορυτσάς Φώτιος, και προσεπάθησε να αποκαταστήση την διασαλευθείσαν εκκλησιαστικήν τάξιν – πάντα δε ταύτα επέσυραν την μήνιν της Ιταλίας και ότε μετέβη με άδειαν εις την Ελλάδα δεν τω επετράπη η επάνοδος εις την πατρίδα του. Τον έχασε το ποίμνιόν του και τον εκέρδισεν η επιστήμη της ιστορίας, γενόμενον κολοσσόν τεραστίας και πολυειδούς ευρυμαθείας, χάρις και εις την πολύτιμον ατομικήν βιβλιο-θήκην του.

Η χειροτονία του εις Επίσκοπον εγένετο εν τω πανιέρω τούτω Ναώ, τω κέντρω του Κέντρου ημών, υπό του αιιδίμου Πατριάρχου Βενιαμίν, αφού διήλθεν εντός δεκαημέρου όλας τας βαθμίδας της ιερωσύνης. Ήτο το έτος 1937, έτος κατά το οποίον εδόθη η αυτοκεφαλία εις την Εκκλησίαν της Αλβανίας.

Εις σύντομον οδοιπορικόν ο Ευλόγιος περιγράφει κατά τρόπον λογοτεχνικόν και συγκινητικόν την επίσκεψίν του εκείνην εις το Φανάριον, το οποίον χαρακτηρίζει «σεμνότατον και κατανυκτικόν μοναστήριον, όπου εδρεύει η Πατριαρχική Μεγαλειότης, η κορυφή της Ορθοδοξίας». Και εις άλλο σημείον λέγει ότι «η ηθική δύναμις της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας είναι ακατάλυτος· διότι είναι τεθεμελιωμένη επί της πέτρας και πύλαι άδου ου κατισχύσουσιν».

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του, ο Παναγιώτατος απηύθυνε πατρικούς λόγους οικοδομής και νουθεσιών προς τον υποψήφιο κληρικό, επισημαίνοντας ότι η προσωπικότητα του αιμνήστου Μητροπολίτου Κορυτσάς Ευλογίου του Κουρίλα μπορεί και πρέπει να εμπνέει την ζωή του ως κληρικού της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, ιδιαιτέρως ως προς την πιστότητα και την αφοσίωση σε αυτήν και ως προς την φιλοπονία και την εργατικότητα.

“Με την ευχήν των σήμερα εορταζομένων Αγίων Αρχιεπισκόπων και Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως να αγωνίζεσαι ανενδότως και ακαμάτως και καρποφόρως και σθεναρώς διά την υπεράσπισιν των δικαίων και των ιερών προνομίων της μαρτυρικής ταύτης Εκκλησίας.

Εις το εξής εδώ θα είναι διά σε, ως διάκονον τώρα και αργότερον ως οικονόμον των μυστηρίων Αυτού, «ο τόπος όπου δει προσκυνείν» τον Θεόν «εν πνεύματι και αληθεία»· εδώ θα τρέφεσαι «ουκ επ' άρτω μόνω» και θα ξεδιψάς με το ύδωρ το ζων που υπέδειξεν ο Χριστός εις την Σαμαρείτιδα. Και θα ευαγγελίζεσαι εις όλην την ζωήν σου τον Κύριον Ιησούν, ότι «ούτός εστιν αληθώς ο Σωτήρ του κόσμου, ο Χριστός».

Αυτός σε καλεί εις τον αγρόν του προς θερισμόν, ο οποίος είναι όντως πολύς, ενώ οι εργάται ολίγοι· αλλ' «ο θερίζων μισθόν λαμβάνει και συνάγει καρπόν εις ζωήν αιώνιον». Θα είσαι ένας εκ των ολίγων τούτων εργατών του Ευαγγελίου και θα αγωνίζεσαι τον αγώνα τον καλόν και θα τιμάς το τίμιον ράσον, το οποίον περιβάλλεσαι σήμερα, θα τιμάς την καταγωγήν σου, την Ελληνοπρέπειάν σου, την πίστιν μας, το μέγα τούτο πράγμα και όνομα που είναι το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, ο Θρόνος της θεομεγαλύντου Κωνσταντινουπόλεως, η Εκκλησία των του Χριστού πενήτων, η εσταυρωμένη και σταυρουμένη Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία με την θεικήν της ευγένειαν, όπως θα έλεγε Βασίλειος ο Ιβηρίτης. Ναί! Καυχώμεθα διότι είμεθα η Εκκλησία των του Χριστού πενήτων.

Δεν μας θαμπώνουν τα αυτοκρατορικά ανάκτορα, διά τα οποία άλλοι επαίρονται. Δεν τα ζηλεύομεν. Δεν μας συγκινούν καινοφανή ιδεολογήματα και νέα εκκλησιολογία. Τας απορρίπτομεν και εμμένομεν εις τα ανέκαθεν παραδεδεγμένα και καθιερωμένα και κατωχυρωμένα «οικουμενικούς και συνοδικούς ψηφίσμασι», κατωχυρωμένα και με την τάξιν και πράξιν αιώνων πολλών. Έτσι εζήσαμεν κατά την μακράν πορείαν αυτών και έτσι διηκονήσαμεν τους ομοδόξους λαούς και τας τοπικάς Εκκλησίας των, τας οποίας θυσιαστικώς εχειραφετήσαμεν, αποκόπτοντες μέλη εκ του ιδίου ημών σώματος. Βαδίζομεν σταθερώς την πεπατημένην, αλλά πάντοτε εν επαφή προς την εκάστοτε και εκασταχού πραγματικότητα, μηδέν θυσιάζοντες εις αυτήν εκ των ουσιωδών και των ιερωτάτων, των σταθερών και αμεταβλήτων. Σεβόμεθα τα θέσμια της αγιοπατερικής και λειτουργικής μας παραδόσεως. Στέργομεν και τιμώμεν τα πάτρια. Και λυπούμεθα όταν άλλοι αυτά τα αυτονόητα, τα παλαιά, τα ευγενή, τα αντιπαρέρχονται, τα παρερμηνεύουν, τα πολιτικοποιούν, τα εργαλειοποιούν, διά να επιτύχουν, ως νομίζουν, την απόκτησιν μείζονος εξουσίας και δυνάμεως και κατά κόσμον ισχύος και – διατί όχι; – και πρωτείων τα οποία δεν τους ανήκουν.

Ημείς απαντώμεν με τους λόγους του ιερού Χρυσοστόμου: «Παράδοσις εστι, μηδέν πλέον ζήτη». Και με τους λόγους Γρηγορίου του Θεολόγου: «Ούτοι δήμους, ημείς αγγέλους· ούτοι θράσος, πίστιν ημείς· ούτοι το απειλείν, ημείς το προσεύχεσθαι· ούτοι το βάλλειν, ημείς το φέρειν· ούτοι χρυσόν και άργυρον, ημείς λόγον κεκαθαρμένον». Ευλόγιε, αντιλαμβάνεσαι τι εκ των δύο θα επιλέξης. Πρόσελθε!"